

Til
Fødevareministeren
Dan Jørgensen
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Sendt pr. mail: min@fvn.dk

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 34 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Frederiksberg, 28. april 2015

Kære Dan Jørgensen

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

HORESTA er blevet bekendt med mindst to medlemmer hhv. McDonald's Danmark og Burger King har fået foretaget kontrolbesøg af Fødevarestyrelsen natten til søndag den 19. april 2015. Fødevarestyrelsens ansatte ankom på virksomhederne sammen med journalist Christian Kloster fra Ekstrabladet.

cvr.nr. 17 01 48 11

Pressens deltagelse er en central del af videreformidlingen af offentlige myndigheders opgaveløsning, og kan i tilfælde med fødevarekontrollen være med til at oplyse forbrugerne om, at der er en høj fødevarerisikro i Danmark med en jævnlig og velkvalificeret kontrol. Det er samtidig HORESTAs overbevisning, at åbenhed overfor pressen og offentlig tilgang til information om forholdene i fødevarebranchen er helt afgørende for at sikre kvalitet og gode madoplevelser for forbrugerne.

Men desværre har det udviklet sig således, at en stor del af pressen kun ønsker at bringe omtale af forhold, der ikke er i orden, og regler, der ikke bliver overholdt. Dermed bliver resultatet præcis det modsatte. Journalisters deltagelse på kontrolbesøg bliver til artikler om dårlige forhold på fødevarevirksomheder og deraf også tvivl om myndighedernes opgaveløsning med risiko for øget usikkerhed hos forbrugerne.

Journalister kan i dag deltage i en kontrol på en virksomhed, hvis virksomheden giver samtykke hertil. HORESTA har løbende og over en længere årrække været i dialog med Fødevarestyrelsen om retningslinjer for pressens deltagelse i kontrolbesøg. Her fremgår det klart, at virksomhederne skal give samtykke til journalisters deltagelse i kontrolbesøget. Men alene det forhold, at fødevarekontrollen ankommer sammen med en journalist, er stærkt problematisk.

For virksomhederne er der en risiko ved både at sige ja og nej. Ved at sige ja udsætter virksomheden sig for journalistisk fejlfinding i forbindelse med kontrollen. Ved et nej udsætter virksomheden sig for beskyldninger om, at den ønsker at skjule sandheden. I begge tilfælde er der stor risiko for at blive hængt ud i medierne.

Det er i sig selv en urimelig situation, som kontrolmyndigheden bringer virksomheden i. Men det opleves ydermere som, at kontrolmyndigheden gennem viderefremstilling af journalistens ønske om deltagelse, indirekte opfordrer virksomheden til at acceptere journalistens tilstedeværelse.

Når fødevarekontrollen kommer på uanmeldt besøg, kan det ikke undgås at skabe nervøsitet og usikkerhed blandt de af virksomhedens medarbejdere, der er på arbejde på det pågældende tidspunkt. På virksomheden er alle fuldt ud bevidste om, at fødevarekontrollen har magten til på baggrund af et eneste besøg at ændre præmissen for hele virksomhedens forretning. Virksomheden og medarbejderne er til eksamen. Består man ikke, så koster det kunder, omsætning og arbejdspladser.

Pressens deltagelse er med til at stressere kontrolsituationen. Ikke nok med at virksomheden er til eksamen, for med mediernes tilstedeværelse så kommer kontrolmyndigheden også til eksamen. Kontrolbesøget forplumres. Der bliver ikke fokus på, at udvikle en bedre dialog mellem kontrolmyndighed og virksomhed eller på at styrke vejledningen af virksomheden yderligere. Alene tilstedeværelse af en afvist journalist på virksomhedens offentlige arealer i forbindelse med et kontrolbesøg er problematisk. Journalisten får således kendskab til eksamensresultatet før virksomhedens ledelse/ ejere.

Det er således stærkt forundrende, at pressen medbringes på et kontrolbesøg få dage efter, at der er indgået et nyt fødevarekontrolforlig med aftale om yderligere dialog og vejledning. Det gavner ikke tilliden til kontrolmyndigheden. Fødevarekontrollen bør og kan på anden vis kunne legitimere sin indsats overfor offentligheden.

Når kontrolmyndigheden medbringer journalister på kontrolbesøg opleves det tværtimod som mangel på respekt for virksomheden og fordrer ikke en ærlig dialog om fødevarerisikoen. Ved de aktuelle kontrolbesøg natten til søndag fik journalisten i begge tilfælde ikke adgang til at deltage i kontrolbesøget, hvilket på stedet udløste stor utilfredshed hos journalisten og indirekte præsenterer en risiko for at influere på journalistens objektive dækning af kontrolbesøget. Det er ikke hensigtsmæssigt.

HORESTA har gennem flere år været i dialog med Fødevarestyrelsen om disse problematikker, og vi har konstruktivt medvirket til at udfærdige retningslinjer for journalisters deltagelse på kontrolbesøg. Disse retningslinjer bør revideres markant. I retningslinjerne er det bl.a. afgørende, at det signaleres tydeligt, at kontrollant og journalist er to forskellige parter – og at journalisten venter udenfor virksomheden indtil, at der er taget stilling til journalistens deltagelse. Disse retningslinjer blev ikke fulgt korrekt ved de aktuelle kontrolbesøg.

I lyset af udviklingen i medierne og henset til fødevareforlig 3, hvor fokus er på en mere tillidsfuld relation mellem fødevarekontrol og virksomheder, bør journalister ikke længere medtages på uanmeldte kontrolbesøg.

Ønsker journalister at deltage i et kontrolbesøg skal det foregå anmeldt. Virksomheden skal have mulighed for at tage stilling til fødevarestyrelsens anmodning om journalistdeltagelse, uden det

kommer journalisten til kendskab. Det skal endvidere være muligt for virksomhedens ledelse at være til stede. Resultatet af dette vil være en retmæssig og objektiv journalistisk dækning af kontrolbesøgene og forholdene i fødevarer virksomhederne til gavn for de danske forbrugere.

Vi vil ligeledes opfordre til, at dette element inddrages i den netop aftalte løbende evaluering af sanktioner og præmisser herfor. Fortsætter vi ad den nuværende vej, får vi en kontrolmyndighed med fokus på fejlfinding og dobbeltsanktionering ved brug af mediernes offentlige gabestok frem for en kontrolmyndighed med fokus på vejledning, dialog og resultater.

HORESTA vil fremadrettet anbefale vores medlemmer at sige nej tak til mediedeltagelse på uanmeldte kontrolbesøg. For virksomheden indebærer mediedeltagelse en meget stor risiko for dårlig medieomtale og ikke mindst et uhensigtsmæssigt kontrolbesøg. Det er en situation, som vi må advare vores medlemmer om, og som vi ikke kan anbefale, at virksomhederne bringer sig i.

Vi stiller os meget gerne til rådighed med yderligere dokumentation og dialog om dette emne.

Med venlig hilsen

Katia Østergaard
adm. direktør

Kopi af brev sendt til fødevareordførerne